

La Nau commemora els cent anys d'arqueologia de la UV amb dues exposicions

1

Exposició 'Passat i present' en La Nau | UV

Si creus en el periodisme independent i en valencià, agermana't a La Veu. A més, ara podràs desgravar-te fins el 100% de la teua aportació. [Informa-te'n ací](#)

El Centre Cultural La Nau de la Universitat de València inaugura dues exposicions per commemorar el centenari de la creació del Laboratori d'Arqueologia, germen de l'actual departament i del seu laboratori Miracle Gil-Mascarell Boscá. Les exposicions, una trajectòria a la mirada de la institució, permeten veure peces i exemplars històrics, alguns dels quals es mostren al públic per primera vegada.

«A través d'aquestes exposicions, la Universitat de València contribueix a la vida cultural de la ciutat, alhora que reconeix les persones de la institució que contribueixen amb les seues investigacions en la societat», va assenyalar la rectora, Mavi Mestre, en l'acte d'inauguració. A més, va afegir que l'arqueologia valenciana és una de les més importants de l'estat espanyol, amb figures molt importants formades a la UV, que va crear la segona càtedra de l'Estat en 1905, i té una gran tradició.

Passat i present

«Passat i present. 100 anys fent arqueologia a la Universitat», que es podrà visitar fins al 3 d'abril, resumeix la trajectòria arqueològica des de la creació del

Laboratori d'Arqueologia en 1921. Comissariada per Tina Banal i Yolanda Carrión, s'estructura en tres seccions.

Una està dedicada a la història del laboratori, on es destaquen les fites més rellevants i els mateixos assoliments acadèmics i científics dels seus integrants. El 1930 Olímpia Arocena va ser la primera professora de la UV al Laboratori d'Arqueologia, i amb ella s'obrí el camí de la integració de la dona en el món acadèmic.

Els assoliments científics es poden conèixer en la secció dedicada a la investigació, on es proposa un recorregut per la Història de la Humanitat des del punt de vista de múltiples troballes i línies de treball. També s'exposen peces arqueològiques originals de gran interès, algunes d'elles per primera vegada, procedents de les institucions i museus col·laboradors.

Entre aquestes, destaquen les dents de Neandertal de Cova Negra de Xàtiva (la Costera), els ossos humans amb marques de canibalisme de les Coves de Santa Maira, a Castell de Castells (la Marina Alta) o els instruments de coure de la Vital, a Gandia (la Safor), que són les primeres evidències de metal·lúrgia en terres valencianes.

Els membres del Laboratori han treballat en més de 250 jaciments arqueològics, bé com a directores d'excavacions o com a investigadors especialitzats. Aquesta labor es mostra amb un mapa interactiu al qual es podrà accedir des dels dispositius mòbils dels visitants, a la informació generada en cada jaciment. L'última secció mostra al Laboratori com a centre docent.

Exemplars dels segles XVI al XX

L'exposició «Dels cronistes al carboni 14: un viatge per l'arqueologia valenciana a través dels llibres», oberta fins al primer de maig, convida a emprendre un viatge per l'arqueologia valenciana amb l'ajuda de 61 obres que marquen el procés de formació d'aquesta disciplina. La mostra alberga una selecció dels fons custodiats, en la seua majoria, a la Biblioteca Històrica, però també procedents d'altres biblioteques de la UV i del Museu de Prehistòria de València

Entre les obres seleccionades, hi ha exemplars dels segles XVI al XX que guien a través del temps, des dels primers testimoniatges proporcionats pels historiadors i viatgers en el segle XVI amb els primers esments a inscripcions, monuments i troballes numismàtiques i escultòriques del període romà, fins a arribar als inicis de l'arqueologia científica valenciana, ja en el segle XX.

L'exposició es divideix en quatre seccions: «Historiadors i viatgers (segles XVI-XVII)»; «El naixement de l'arqueologia: la Il·lustració (segle XVIII)»; «La prehistòria: evolució, biologia i cultura (segle XIX)» i «L'arqueologia científica (segle XX)».

El recorregut comença amb obres emblemàtiques com la *Crònica General del Regne de València*, de Pere Antoni Beuter, impresa a València el 1538, o la primera obra especialitzada que tracta sobre les antiguitats, els *Diàlegs de medalles, inscripcions i*

altres antiguitats, de l'arquebisbe Antoni Agustín Albanell.

Del segle XVII es mostren, entre altres, la primera obra sobre numismàtica de l'aragonés Vincencio Juan de Lastanosa, en la qual es recullen les monedes encunyades amb alfabets preromans; així com l'obra de l'inquisidor José Vicente del Olmo, en la qual, per primera vegada, es donen a conèixer les troballes arqueològiques procedents d'unes obres públiques, en concret, les aparegudes en la construcció de la Basílica de la Verge dels Desemparats de València.

Del segle XVIII es mostren obres de personatges destacats del pensament il·lustrat, com Enrique Fernando Flórez, Enrique Palos Navarro, el botànic Antonio José Cavanilles o Antonio de Valcárcel.

Al segle XIX, a partir dels estudis geològics, es desenvolupa la prehistòria amb les primeres excavacions en coves i poblats. En aquest àmbit, destaca la labor de Juan Vilanova i Piera, l'obra il·lustrada del qual *Memòria geognòstic-agrícola i protohistòrica de València* (Madrid, 1893) s'inclou en la mostra.

La publicació d'obres relacionades amb l'origen de la humanitat va fer que sorgiren discrepàncies sobre el seu origen i evolució. Una de les peces exposades és la primera edició publicada a l'Estat de l'obra de Charles Darwin, *L'origen de l'home: la selecció natural i la sexual* (Barcelona, 1876).

En les primeres dècades del segle XX es va consolidar l'arqueologia científica i es van fundar les primeres institucions valencianes dedicades a la investigació. D'aquest període s'exposen diversos dels treballs de Pere Bosch Gimpera, Julio Furgús, Roque Chabás Llorens, així com dels hispanistes Pierre Paris i Eugène Albertini.

Al final del recorregut es mostra el primer article sobre la tècnica de datació del carboni 14 a València, aparegut en la publicació *Arxiu de Prehistòria Llevantina* de 1961 i escrit per la pionera en l'arqueologia espanyola Josefa Menéndez Amor i el seu mestre Frans Florschütz, resultat de l'anàlisi pol·línica d'una sèrie de mostres de torba recollides en l'Ereta del Pedregar, a Navarrés (la canal de Navarrés).